

GAZETA ROBOTNICZA

CODZIENNY ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

ABONAMENT: Miesięczny w ekspedycji i na pocztę 2.50 Zł., w agencjach w Katowicach i na prowincji 2.80 Zł., pod opaską w Polsce 4.00 Zł., zagranicą 6.00 Zł. — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, konfiskaty, przeszkód w zakładzie i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

CENA OGŁOSZEN: Wiersz petitowy lub jego miejsce 20 groszy, w tekście pod kroniką 30 groszy, nekrologi 20 groszy, dla poszukujących pracy 50% rabatu. — Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. — Ogłoszenia nadane do administracji po 9-tej rano 10% podwyżki. **ADRES:** „GAZETA ROBOTNICZA” Katowice, ulica Teatralna nr. 12.

REDAKCJA przyjmuje interesentów od 11—13 godziny. Za zwrot rękopisów redakcja nie odpowiada.

TELEFON Nr. 1150
Konto czekowe: P. K. O. Katowice Nr. 300 908

ADMINISTRACJA czynna od 17 godz. bez przerwy
RACHUNKI PŁATNE CO PIĄTEK.

Nr. 83. Katowice, sobota, 11. kwietnia 1925 Rok XXX.

Padło słowo o rewizji traktatów.

Dotychczas ze żadnej strony urzędowej nie oświadczono się za potrzebą rewizji traktatów pokojowych, w pierwszym rzędzie wersalskiego. — Przeciwnie, ilekroć ze strony Niemiec pojawiało się takie żądanie, naturalnie w formie pośredniej, prasa paryska podnosiła gwałt w obronie nieetykalności postanowień traktatu, nawet tych, którym życie odmówiło racji bytu.

Spółeczeństwo angielskie, którego wiernym wyrazicielem jest każdorazowy rząd, w inny sposób reagowało na myśl rewizji traktatu. I tam do tej strony urzędowej z takim żądaniem nie wystąpiono, lecz pośrednio, przez pewną część prasy, przez głos poważnych ludzi bez urzędowego stanowiska, wskazywano na niemożliwość utrzymania traktatu wersalskiego w obecnym jego brzmieniu. Ze strony rządu, naturalnie tej kwestji tak jasno nie można było postawić. Rząd angielski, zarówno konserwatywny Bonara Lawa i Baldwin jak robotniczy MacDonald, swoją politykę pośrednio wyrażał chęć poddania traktatu rewizji. Dowodem tej powściągliwości rządu angielskiego było wystąpienie Chamberlaina 24-go marca w Izbie gmin, gdzie oświadczył, że Anglja nie zawrze jednostronnego paktu wojskowego z Francją i Belgią skierowanego przeciw Niemcom, mówil o potrzebie dobrej woli przy rozważaniu niemieckiego projektu gwarancyjnego, mówił o zmianie postanowień, narzuconych zwyciężonym przez zwycięzców, ale słowo „rewizja” wyraźnie nie padło, nie wskazano, że pod „zmianą” angielski minister spraw zagranicznych rozumie „rewizję”.

Dopiero teraz to słowo zostało wyrzeczone przez tego samego Chamberlaina, wyrzeczone bez dwuznaczników, bez osłonek dyplomatycznych, w całej swej napaści. Na zgromadzeniu w Birmingham, tam mieszkającym staremu Joe Chamberlainowi zawiadział swój rozkwit, syn jego powiedział te słowa:

„Dziś nie można się wśród młóów stanu Europy poruszać bez uczucia, że chociaż pokój został przed 6 laty podpisany, dziś nimna jeszcze atmosfery pokoju. Nad Europą ciąży obawa, że wojna — choć nie dziś czy jutro — przebiegnie w przewidywalnym czasie wybuchnie, jeżeli nam się nie uda zmienić zapatrywania, jeżeli nie będziemy w stanie stworzyć atmosfery zaufania i bezpieczeństwa”.

Cały powyższy wstęp, mimo swego poważnego tonu koncentruje się na ostatnim słowie, na bezpieczeństwie. Ten właśnie problem dominuje obecnie w polityce europejskiej głównie z winy Anglii, która nie chciała ogólnego bezpieczeństwa jakie dawał wedle najlepszej możliwości protokół genewski. Anglja ten protokół odrzuciła, a w jego miejsce daje inną drogę bezpieczeństwa, drogę wskazaną w propozycji niemieckiej. Jak interpretuje Chamberlain te propozycje? Mówi on:

„Jesteśmy w możności dać bezpieczeństwo w formie sojuszu z przyjaciółmi wczorajszymi przeciw naszym przeciwnikom wczorajszym. Usiłujemy wyzyskać wpływ angielski dla połączenia wczorajszych nieprzyjaciół paktem, w którym i my weźmiemy udział, żądając naszą gwarancję zaufania o ile traktaty pokojowe będą zmienione. To w przeciągu lat przecież będzie musiało nastąpić, ponieważ ci, którzy je podpisali, pojmują, że zmiany są pożądane”.

Jeżeli się porówna te słowa ze słowami wyrzeczonymi przez tego samego Chamberlaina w marcu, widzimy odrazu głęboką różnicę w ujęciu problemu bezpieczeństwa. Podczas gdy w marcu Anglja nie chciała zawierać paktu przeciw swym poprzednim wrogom (Niemcom), to obecnie chce zawrzeć taki pakt i z sojusznikami (Francją—Belgią) i z wrogami (Niemcy). W istocie swej oznacza to pakt ogólny, gdyż nie może on być skierowany przeciw nikomu, z jednym tylko zastrzeżeniem: — Chamberlain nie mówił w Birmingham tego, co mówił w Londynie, mianowicie, że jemu leży na sercu tylko bezpieczeństwo na zachodzie, podczas gdy troskę o bezpieczeństwo na wschodzie zostawia Polsce i — Niemcom.

W świetle tego porównania coraz silniej uwiadamnia się negatywne stanowisko Anglii wobec

Wznowienie prób obalenia 8-godz. dnia pracy.

Oświadczenie rekinów przemysłu hutniczego — Górny Śląsk precedensem.

Warszawa. Przedstawiciele przemysłu metalurgicznego na konferencji w ministerstwie pracy przedawili swe postulaty. Prezes Związku polskich hut żelaznych p. Surzycki oświadczył, iż naczelnym postulatem przemysłu metalurgicznego jest przedłużenie czasu pracy w hutnictwie w województwie kieleckim i krakowskim do 10 godzin, powołując się na 10-godzinny dzień pracy w hutach niemieckich i na Górnym Śląsku.

Kandydatura Hindenburga ostatnim wysiłkiem reakcji utrzymania się przy władzy.

Berlin, 9. 4. (Pat.) Wobec kandydatury Hindenburga wysuniętej przez blok prawicowy, w prasie berlińskiej pojawiły się liczne komentarze. „Berliner Tageblatt” zaznacza, że gabinet Luthra i Stresemanna orierający się na bloku prawicowym jest odpowiedzialny przed krajem i zagranicą za wszystkie następstwa mogące wyniknąć z tej kandydatury. W końcu „Berliner Tageblatt” zapytuje się, czy wysunięcie kandydatury Hindenburga nie jest zaprzeczeniem programu polityki zagranicznej przestępczej przez rząd. „Vorwaerts” ostro krytykuje kandydaturę Hindenburga i pisze, że jest ona uosobieniem odwetu Niemiec. Jest to ostatnie desperackie usiłowanie reakcji utrzymać się przy władzy. Jeżeli kandydatura Hindenburga odniesie sukces, wówczas przewrót w państwie już jest do połowy rozpoczęty i wojna bratobójcza zapoczątkowana. Zresztą „Vorwaerts” przypomina, że sojusznicy w swoim czasie zażądali wydania Hindenburga jako odpowiedzialnego za wszystkie obruciestwa w wojnie światowej. Zdaniem „Vorwaerts”, kandydatura ta jest niesłychanym szaleństwem. Hindenburg jest monarchistą od stóp do głów i są uzasadnione przypuszczenia, że obaj on kandydaturę dopiero po porozumieniu się z ekscesarzem Wilhelmem, to jest po osiągnięciu zgody jego.

Berlin, 9. 4. (Pat.) Wieczorna prasa berlińska komentuje obszernie wrażenia, jakie wywołała kandydatura Hindenburga zagranicą. Prasa lewicowa podnosi, że wrażenie to było wysoce niekorzystne nie tylko w krajach byłej Ententy, ale także w krajach neutralnych. Korespondenci londyńscy „Berliner Zeit am Mittag” i „Vossische Zeitung” donoszą, że w opinii angielskiej propozycje gwarancyjne niemieckie utraciły od wczoraj pewną część swej wartości moralnej. „Vossische Zeitung” cytuje „Timesa”, który sądzi, że Hindenburg nigdy nie podpisze paktu gwarancyjnego zrzekającego się Alzacji i że przez wysunięcie kandydatury Hindenburga nacjonalści wykazali, że propozycje gwarancyjne niemieckie nie były traktowane przez nich na serio. O niekorzystnym wrażeniu wywołanem przez wysunięcie kandydatury Hindenburga donoszą również korespondenci niemieccy z Ameryki, gdzie wiadomość z Berlina miała wpłynąć bardzo negatywnie na stanowisko kół finansowych względem pożyczek niemieckich.

Wilhelma II, Hindenburg i gwardja pruska.

Warszawa, 9. 4. (AW) „Przegląd Wieczorny” donosi, że Hindenburg tylko dlatego przyjął kandydaturę, że był cesarz Wilhelm zwoiil go od przysięgi na wierność i pozwolił mu kandydować. Hindenburg uważa się za namiestnika Wilhelma II i będzie rządził w ścisłym porozumieniu z byłym cesarzem.

zagadnienia bezpieczeństwa Polski z jednej a zagadnienia rewizji traktatu wersalskiego z drugiej strony. Jeżeli Polska, która stoi na stanowisku, że wszystkie jej granice zachodnie tj. od Niemiec, są utworem i stoją pod sankcją traktatu wersalskiego, to zagadnienie bezpieczeństwa przedstawia się dla niej bardzo prosto, mianowicie jako ciąg dalszy i uzupełnienie bezpieczeństwa gwarantowanego paktem czy umowami na zachodzie Europy, a więc głównie na granicy francusko-niemieckiej. W tym też sensie podniesiona teraz jawnie przez Anglję możliwość a nawet konieczność rewizji traktatu wersalskiego przedstawia się dla Polski jako

Następnie domagał się p. Surzycki udzielenia przemysłowi metalurgicznemu kredytów i obniżenia stopy procentowej od tych kredytów, oraz zniżki taryf kolejowych.

W odpowiedzi wiceminister pracy Jankowski oświadczył, że na mocy 6 i 16 art. ustawy o czasie pracy, huty mają możność przedłużyć czas pracy w granicach 120 godzin nadliczbowych rocznie.

Londyn, 9. 4. (A.W.) Tutejsze pisma ogłaszają mowę, w której Hindenburg miał oświadczyć, że kandydaturę przyjmuje jako generał. Oświadczył, że w dalszym ciągu walki wyborczej zwycięża duch gwardji niemieckiej, co prasa niemiecka uważa za otwartą prowokację Ententy.

Likwidacja zafargn w berlińskim przemyśle metalurgicznym.

Berlin, 9. 4. (Pat.) Wczoraj popołudniu przed sądem arbitrażowym rozpoczęły się rokowania celem zlikwidowania konfliktu w berlińskim przemyśle metalurgicznym. Według doniesienia „Vorwaerts” rokowania te doprowadziły do częściowego rezultatu, to znaczy że osiągnięto podniesienie zarobków dla robotników pomocniczych i robotnic o 4 wzgl. 3 fenigi na godzinę. Rokowania, które przedewszystkiem dotyczą ułożenia nowej taryfy ramowej, kontynuowane są dzisiaj dalej. „Vorwaerts” sądzi, iż rokowania doprowadzą do pomyślnego ogólnego wyniku.

Berlin, 9. 4. (Pat.) W konflikcie zarobkowym i taryfowym w berlińskim przemyśle metalurgicznym zapadł dziś w komisji arbitrażowej wyrok, który przewiduje zmianę taryfy ramowej i podniesienie zarobków. Komisja arbitrażowa za mowała się również strejkami kowali, w zakładach metalurgicznych. Jednakże nie osiągnięto porozumienia. Przewodniczący sądu arbitrażowego był zdani, iż strejk ten zlikwidowany być może tylko na drodze rokowań w poszczególnych zakładach. Robotnicy metalurgiczni dopiero po Wielkanocy zajmą stanowisko w sprawie wyroku arbitrażowego.

Niemieckim socjalistom nie podobala się mowa posła Liebermanna w sprawie obrony państwa.

Gdańsk, 8. 4. (A.W.) „Danziger Volksstimme” zamieszcza wyjątki z ostatniej mowy sejmowej posła Liebermanna w sprawie obrony państwa i z przykrością stwierdza, że poseł wypowiadał wyrazy zaufania względem armii polskiej. Przy tej okazji atakuje „militaryzm polski”.

Silne stanowisko rządu Herriota.

Paryż, 9. 4. (Pat.) Po ukończeniu rady gabinetowej Herriot przyjął po północy komisję radykalnej partji, która powołała następującą uchwałę: Zarząd partji radykalnej stwierdza, iż rząd Herriota posiada zaufanie większości parlamentu i większości kraju. Partja radykalna jest zupełnie zgodna ze stanowiskiem prezydenta ministrów, celem przeprowadzenia programu postępu socjalnego i sprawiedliwości podatkowej, za którym to programem wyborcy wypowiedzieli się w dniu 11 maja. Przewodniczący partji radykalnej oświadcza poza tem, iż odrzuca wszelkie usiłowania, zmierzające do odzyskania starej polityki koncentracji, ponieważ w obecnych stosunkach żadna inna polityka nie jest możliwa, jak tylko polityka kartelu lewicy.

zachęta, jak wezwania do przystosowania swego stanowiska do stanowiska Francji, które wobec wszelkich zakusów rewizyjnych jest twardo odmowne.

Pytanie jest jednak, czy to odmowne stanowisko wytrzyma próbę obciążenia wołą Anglii, ponartą przez Amerykę życzliwie przyjmowaną przez Włochy i Belgję. Trzeba mieć na uwadze, że położenie finansowe Francji stawia ją w zawisłości od Ameryki i Anglii. Wobec tego słowa Chamberlaina o rewizji traktatu mają obecnie olbrzymie znaczenie i mogą stać się powodem nieobliczalnych zakłóceń.

Zwycięstwo socjalistów belgijskich.

W ubiegłą niedzielę, odbyły się wybory do parlamentu belgijskiego. Według ostatnich wiadomości otrzymali socjaliści 77 mandatów, katolicy 78 mandatów, liberali 24 mandaty, komuniści 2, flamandzcy 5, partia Daemse 1, razem 187 mandatów. W starym parlamencie posiadali katolicy 80 mandatów, socjaliści 65 mandatów, liberali 36, mandatów. Według tych danych (Pat.) stracili katolicy 2 mandaty, liberali 12. Zyskali bardzo poważnie socjaliści, którzy zdobyli 12 nowych mandatów.

Czyli i w Belgii, jak w tylu innych krajach, socjaliści poszczycić się mogą największym zwycięstwem.

Wybory belgijskie nie odbywały się pod hasłami, któreby mogły elektryzować masy. Walka toczyła się głównie o kierunek polityki gospodarczej i społecznej, o utrzymanie zdobyczy klasy robotniczej, o reformy w dzielnicy wojskowości, — szkolnictwa itd. Stronnictwa rządowe usiłowały odwrócić uwagę mas od tych „politycznych” spraw, strasząc wyborców widmem bolszewizmu w razie zwycięstwa socjalistów i wyzyskując moment religijny do celów partyjno-politycznych. Ale agitacja komunistów (którzy zresztą ponieśli klęskę), traktujących socjalistów, jako sprzymierzeńców burżuazji, była doskonałym „uzupełnieniem” zarzutów katolicko-liberalnych, dając zarazem odpowiedź na kłamstwa o bolszewizmie socjalistów. Co się zaś tyczy wciągania religii do walki wyborczej, to socjaliści wystąpili przeciwko temu z całą energią. Sprawie tej poświęcili dużo uwagi, wykazując, że nie socjaliści są wrogami religii i katolicyzmu, lecz właśnie klerykali, którzy kompromitują religię i kościół, zaprzegając je do służby kapitału i wyzysku kapitalistycznego.

W takich warunkach, gdy nie było „górnich” hasła wyborczych, gdy należało odparować ataki ze wszystkich stron, gdy trzeba było apelować do wyrobienia politycznego wyborców i ich rozumu — zwycięstwo socjalistów zasługuje na tem większe wyróżnienie. Świadczy ono, obok szeregu zwycięstw socjalistycznych w innych krajach z ostatnich czasów, o trwałym i niepowstrzymanym pochodzie socjalizmu, zadając jednocześnie kłam bredniom reakcyjnym co do rzekomych „przemian” na korzyść prawicy w opinii europejskiej.

Zwycięstwo socjalistów belgijskich nad potężnymi pod względem materialnym i organizacyjnym partiami katolicką i liberalną nie byłoby tak znaczne, gdyby partia socjalistyczna nie miała do swych usług świetnie wyrobionego aparatu organizacyjno-agitacyjnego i setek ofiarnych towarzyszy

którzy z całym poświęceniem w ciągu tygodni oddawali swój czas, zdrowie, wiedzę i zdolności na rzecz propagandy socjalistycznej.

Partia belgijska jest jedną z najlepiej zorganizowanych w Międzynarodówce, posiada pierwszorzędnych wodzów i polityków. Trwale i solidarne współdziałanie stronnictwa politycznego, klasowych związków zawodowych, spółdzielni i organizacji oświatowo-kulturalnych tworzy niewzruszoną opokę dla owocnej, wszechstronnej i zwycięskiej pracy socjalistycznej. Niedarmo partia ta, głęboko przeświadczona duchem i ideą socjalistyczną, do dziś dnia przechowywała nazwę Partii Robotniczej, obejmującej pracą swą całość zainteresowań, potrzeb i ideałów klasy robotniczej. To też znaczenie tej partii i jej wpływy w Międzynarodówce są w odwrótnym stosunku do rozmiarów małej Belgii. I nie tylko w Międzynarodówce, ale i w samej Belgii partia socjalistyczna jest uznaną potęgą i autorytetem, z którym wszyscy się liczą. Wynik wyborów dodaje partii nowego blasku, a zwycięstwo jej jest zwycięstwem całej Międzynarodówki socjalistycznej. Wybory nie przyniosły większości ani prawicy ani socjalistom. Liberali będą więc nadal czynnikami decydującymi przy tworzeniu nowej większości rządowej i nowego rządu. W przeciągu 4 lat ubiegłych liberali szli razem z katolikami i mimo częstych sporów i rozdziewików między nimi, koalicja kleru z kapitałem przeciwko robotnikom wytrwała do końca. W latach 1919—1921 było wprawdzie inaczej. Wówczas echo wojny i rewolucji było jeszcze natyle silne, że liberali współdziałali z socjalistami, godząc się na szereg ważnych zadań socjalistycznych. Ale obecnie trudno liczyć na to, by liberali przypomnieli sobie swój dawny liberalizm i patrzyli dalej, poza bezpośrednie interesy kapitału. Zapewne gruba porażka, jaka ponięśli w wyborach, pobudzi ich do zastanowienia się nad swą polityką dotychczasową i przyszłą taktyką. Ale wzrost socjalizmu popchnie ich raczej jeszcze silniej w ramiona klerykałów. W ten sposób sami przyczynią się do swych dalszych klęsk i do utraty malejących wpływów, ale na to niema już rady. Właśnie dlatego, że odgrywają rolę języczka u wagi i muszą decydować: w prawo czy w lewo, liberali stopniowo ścierają się między prawicą a socjalistami, służąc za męczwne dla jednych i drugich.

Ale jakkolwiek postąpią liberali, powiększona siła socjalistów będzie dostateczną zaporą dla zakusów reakcji. Rządy belgijskie mogą być bez socjalistów, ale nie będą mogły rządzić przeciw socjalistom.

J. M. B.

Zwycięstwo klasowych organizacji — klęska klerykałów przy wyborach do rad zakład.

Z huty „Silesia” Paruszowiec.

Fabryka tutejsza wytwarza naczynia emaljowane, zatrudniając obecnie 2600 pracowników, z których większa połowa jest robotnic. Ponieważ duchowieństwo w Rybnickim prowadziło zacietą walkę z socjalistami i uważało kobiety za swoje wojsko, zdawało nam się, że o zwycięstwie Zw. Rob. Przem. Metalowego w tej fabryce mowy być nie może. Mimo to jednak towarzysze nasi nie ustawiali w pracy nad wzmacnianiem swej klasowej organizacji zwalczającej niesprawiedliwy uszój kapitalistyczny i nie baczili na niebezpieczeństwa im zagrażające, będąc dumni, chociaż z powolnego, ale stalego pochodu socjalizmu ku zwycięstwu. Padł coprawda niedawno temu ofiarą kapitału i jego slugusów jeden z najlepszych towarzyszy tow. Motyka, — który został wydany z pracy, co jednak nie ustraszilo robotników, ale raczej dało im bodźca do dalszej walki z kapitałem. Dowodem tego były wybory do rady zakł., które się odbyły 4-go i 6-go bm. — Wynik jest następujący:

Na 2000 uprawnionych do głosowania, oddano głosów 1854, z których 23 było nieważnych — i otrzymały: lista 1. Chr. Zjedn. 434 gł. — 3 mandaty; lista 2. Zw. Rob. Przem. Met. w Polsce 758 gł. — 5 mandatów i 1 uzupełniający; lista 3. ZPP. 639 gł. — 4 mand. i 1 uzupełniający.

W roku ubiegłym otrzymały: ZPP. 951 głosów, Zw. Rob. Przem. Met. w Polsce 716 gł., a Chr. Zj. 565 gł. W tym roku lista klasowej organizacji zyskała najwięcej mandatów, a klerykali ponieśli klęskę.

Z huty „Nickelwerku”.

Fabryka ta wykonuje naczynia niklowe. Wybory odbywały się tutaj 23-go marca br. Uprawnionych do głosowania było 133, a głosowało 129 na następujące listy: lista 1. ZPP. i Chr. Zj. 48 gł. — dwa mandaty, lista 2. Klasowe Związki 79 gł. — 3 mandaty.

W roku ub. było odwrotnie. Runęła więc twierdza ostatnia klerykałów w Rybnickim. Towarzysze nasi mają teraz szerokie pole do działania, niech wytrwają w walce robotników z kapitałem zapomocą silnego Związku Robotników Przemysłu Metalow. w Polsce aż do ostatecznego zwycięstwa. Naszem państwianym rzekomym obrońcą robotników z pod kropidła nie pomogły odpusty, misje, wiece i różne eksperymenty. Zwyciężyła strona prześladowanych i szkodliwych, myśl postępu i socjalizmu.

Trzeba z żywymi naprzód iść
po życie sięgać nowe;
a nie w uwiedlonych laurów liść
i uporem stroić głowę.

Hutnik.

Dział gospodarczy.

Ruch kolejowy wzrasta.

(AW.) W 1-szej dekadzie marca ogólny naładunek na wszystkich kolejach państwowych wynosił średnio dziennie 9833 wagony. W 2-giej dekadzie marca — 11373 wagony, — wzrost ilości przewozów widzimy we wszystkich kategoriach ładunków: ładunki rolnicze i aprowizacyjne w 1-szej dekadzie marca wynosiły średnio dziennie 891 wagonów, w 2-giej — 973 wagony, ładunki przemysłowe w 1-szej dekadzie marca 1515 wagonów, w 2-jej — 1854 wagonów.

Zwiększył się i wywóz zagranicę w 1-szej dekadzie marca wywożono zagranicę średnio dziennie 2318 wagonów różnych ładunków, w 2-jej dekadzie marca 2664 wagony.

Ulgi dla eksportu.

(AW.) Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów postanowił zawiesić w całości pobierania podatku obrotowego od następujących artykułów eksportowanych: mąka ziemniaczana i krochmal, ziemniaki suszone i płatki, wódki, likiery, spirytus, superfosfaty, parafina, kopalniaki, słupy telegraficzne i papierówka z wyjątkiem osikowej, wszelkie drzewo ciosane i tarte z wyjątkiem osikowego, cement, wyroby szklane, węgiel kamienny, brykiet i koks, produkty naftowe, żelazo, cianki potasu i sodu, azotniak, karbit, kwas siarkowy, żelazo i stal wszelkiego rodzaju, wyroby surówki rury i łączniki podkładki, haki i łuki, śruby i nitki, naczynie emaljowane, maszyny rolnicze, maszyny i aparaty, przedza i tkaniny ze sztucznego jedwabiu, tkaniny bawełniane i wełniane oraz półwełniane, dywany. Następnie postanowiono znieść cło wywozów od słupów telegraficznych, kopalniaków, kłód do wyrobów podkładów kolejowych oraz papierówki — z wyjątkiem osikowej bez względu na grubość.

Walka z drożyzną uzdrowisk i letnisk.

(A.W.) Biuro Badania Cen na posiedzeniu, odbytem dnia 2. bm. zajmowało się sprawą letnisk.

Wobec konieczności podwyższenia opłat za paszporty zagraniczne, należało obmyśleć sposoby uchronienia od wyzysku wyjeżdżających do uzdrowisk krajowych i letnisk.

Biuro Badania Cen zastanawiało się nad podstawami prawnymi ingerowania władz administracyjnych w tej sprawie. Jeżeli chodzi o uzdrowiska, to istnieje ustawa z roku 1922 której par. 34 nakłada na komisje klimatyczne obowiązek normowania warunków życia i cen, jednakże letniska nie podpadają pod tę kategorię i władze administracyjne mogą tylko sporządzać protokoły na żądanie

stron i protokoły te odstępować sądom. Sądy mogą działać tylko na podstawie par. 23 ustawy o zwalczaniu lichwy i skazywać za pobieranie „oczywiście nadmiernej ceny”. — Biuro Badania Cen będzie prowadzić dalsze ankiety już w dniach najbliższych w kierunku opracowania odpowiednich wytycznych.

Skontatowano, że walka z lichwą mieszkaniową na letniskach jest utrudniona z tego powodu, że letnicy w konkretnych wypadkach nie uciekają się do pomocy władz. Koniecznym przeto warunkiem wypięcia lichwy mieszkaniowej na letniskach jest współdziałanie z władzami zainteresowanych letników i zawiadamianie władz o każdym wypadku żądania przez właścicieli nadmiernej ceny.

Kronika.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

Niedziela tylko jedno przedstawienie wieczorem — „Frasquita”, operetka Lehara. Początek godz. 7 m. 30 wieczorem.

Poniedziałek po południu — Śmierć kochanków, komedia w 3 aktach. Początek godz. 3-cia po poł.

Poniedziałek wieczorem — przedstawienie teatru niemieckiego.

Wtorek — „Hrabina Marica”. Początek godz. 7 m. 30 wieczorem.

Środa — przedstawienie teatru niemieckiego.

Czwartek — premjera operetki Stolz „Dzidzi”.

Teatr Katowicki w Król. Hucie.

Poniedziałek — wieczorem — w sali Hotelu „Rendena” „Śmierć kochanków” Chiarelli’ego. Początek godzina 7 m. 30 wieczorem.

Katowice. (Zamknięcie banków w okresie Świąt Wielkanocnych i wprowadzenie jednoczesnego urzędowania w bankach w porze letniej.) Na posiedzeniu Związku Banków w Wojew. Śl., które się odbyło w dniu 8. kwietnia br. postanowiono, że banki będą zamknięte w okresie Świąt Wielkanocnych od soboty dnia 11. bm. do wtorku dnia 14-go bm. We wtorek urzędowanie normalne. — Jednocześnie powzięto uchwałę o wprowadzeniu jednoczesnego urzędowania w bankach, które będzie obowiązywało od 20. bm. aż do odwołania. W związku z powyższym ulegają zmianie godziny kasowe, które ustalono jak następuje: w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki od 8.30 rano do 2. po połudn., w środy i soboty od 8.30 rano do 1-szej po południu.

— (Odpoczynek świąteczny na kolejach). Ministerstwo kolei dla zapewnienia odpoczynku świątecznego drużynom parowozowym i pociągowym poleciło dyrekcjom, poczynając od godz. 18 dnia 11 kwietnia do godz. 6 dnia 13 kwietnia wstrzymać ruch pociągów towarowych z wyjątkiem pilnych transportów wojskowych z ludźmi, reparyacyjnych oraz z ładunkami szybko psującymi się i żywym inwentarzem.

— Sprawozdanie sądowe. (Śmierć następstwem bójki pijackiej.) Dnia 8. kwietnia 1925 r. odbyła się rozprawa przed trzecią Izbą Karną Sądu Okręgowego pod przewodnictwem dyrektora Sądu Okręgowego p. Miszke w sprawie naniesienia ciężkiego urazu cielesnego niejakemu Wojciechowi Wozniakowskiemu z Łazisk Górnych, który po naniesieniu tego urazu na drugi dzień zmarł. Na ławie oskarżonych dwóch synów śp. Wozniakowskiego, Aleksander i Mikołaj, Ludwik Korus, Jan Janko, Paweł Widuch i Teodor Kucharski, wszyscy z Łazisk Górnych. Ze sprawy wynika, że 20. lipca ub. r. w niedzielę wieczorem bracia Wozniakowscy i Korus nieco podchmieleni zostali pobici, tuż obok swego domu, przez innych 3-oskarżonych też podchmielonych P. Widucha, J. Janko i T. Kucharskiego. Na krzyk wybiegli z mieszkania ojciec Wozniakowski, starzec lat 60-ciu, który też wmieszał się do bójki i został przez kogoś pochnięty nożem w brzuch, tak nieszczęśliwie, że na drugi dzień zmarł. Przesłuchiwanie oskarżeni twierdzą każdy z osobna, że zostali pobici, lecz żaden z nich nie przyznaje się, że pochnął nożem starego Wozniakowskiego. Po przesłuchaniu około 30-tu świadków w tej sprawie, przeważnie bliskich krewnych oskarżonych, których zeznania były bardzo sprzeczne pomiędzy sobą, można było jednakowoż wywnioskować, że P. Widuch wywołał bójkę a J. Janko miał niby pochnąć nożem śp. Wozniakowskiego. Prokurator wniósł o ukaranie Janka i Widucha, jako winnych wywołania całego zajścia. w szczególności Janka, który kilkakrotnie był już karany za naniesienie ciężkich ran podczas bójek. — Sąd po naradzie wydał wyrok, mocą którego zwolnił oskarżonych braci Wozniakowskich, Korusa i Kucharskiego, natomiast skazał P. Widucha na jeden rok więzienia i Jana Janko na jeden rok i dwa miesiące więzienia. (wk.)

— (Dzieciobójstwo.) Dnia 9. bm. przed pierwszą Izbą Karną Sądu Okręgowego w Katowicach odbyła się rozprawa przeciw Franciszce Kozubek, oskarżonej o dzieciobójstwo. Oskarżona Franciszka Kozubek — wiejska dziewczyna z Piotrowic, powiatu pszczyńskiego — była 1923 r. służącą w hotelu „Savoy” w Katowicach, gdzie wieczorem 6. stycznia urodziła nieślubne dziecko. Przed porodem ukryła się w klozecie w hotelu i tam porodziła dziecko, ze wstydu jednak przed nadchodzącymi koleżankami położyła go na parapecie otwartego okna, skąd dziecko spadło na podwórze i na drugi dzień zmarło w szpitalu. — Prokurator wnosi o ukaranie oskarżonej 8-letnim wię-

ziniem. — Sąd po naradzie uznał, że oskarżona popełniła nie dzieciobójstwo, lecz spowodowała śmierć dziecka, z niedbalstwa i skazał ją na jeden rok więzienia, jednakowoż w myśl ustawy amnestyjnej z roku 1923 darowuje się jej połowę kary. (wk.)

— (Konfiskata „Schlesische Zeitung“.) Następnie Sąd na wniosek p. prokuratora orzekł skonfiskowanie i zniszczenie dziennika „Schlesische Zeitung“ z dnia 22. marca br. wychodzącego we Wrocławiu za umieszczenie artykułu pod tytułem „Der gute Nachbar“, w którym szeroko omawia się rzekome przygotowania wojenne polskie. (wk.)

— (Nieszczęśliwy wypadek.) Dnia 8. bm. w Katowicach przy ul. Dworcowej najechał samochód osobowy na Stameca Otona z Katowic, wskutek czego ten poniósł złamanie prawej nogi. Nieszczęśliwego przewieziono natychmiast do szpitala Elżbietanek.

— (Zwłoki noworodka.) Dnia 8. bm. znaleziono zwłoki noworodka obok toru kolejowego w Bogucicach prowadzącego do Szopienic. Śledztwo za wyrodną matką wdrożono.

— (Pożar.) Dnia 7. bm. o godz. 21-ej powstał pożar w piwnicy kawiarni Atlantik. Zawezwana straż pożarna ogień zlokalizowała. Wyrządzona szkoda przez pożar jest nieznaczna.

Król. Huta. (Znaleziono.) kartę cyrkulacyjną na nazwisko Gertr. Przybyła i notes na nazwisko Anna Wrzesińska. Właściciele mogą znalezione rzeczy odebrać w Dyrekcji Policji, pokój 6. (e)

— (Nowe zwolnienia.) Zarząd kopalni Hr. Laury w Chorzowie wypowiada dnia 15. kwietnia br. 801 robotnikom pracę, motywując zarządzenie swoje brakiem zamówień. Wypowiedzenia dotyczą przeważnie ojców licznych rodzin. Kopalnia Hr. Laury zatrudniała przed rokiem 5800 robotników. W dniu 1-go maja br. zatrudniać będzie tylko 1500. Zredukowano więc załogę w przeciągu jednego roku o 3800 robotników.

— (Kradzież.) Z biura Związku Powstańców w Król. Hucie przy ul. Moniuszki 4 skradziono w dn. 7. bm. między godziną 10—3 po połudn. zegar biurowy. Złoczyńca ułoił się w kierunku dworca. (e)

— (Ze sądu.) Przed izbą karną w Król. Hucie odpowiadał niejaki Marian Zalewski i żona jego za oszukiwanie manipulacje. Zalewski wydzierżawił w Król. Hucie lokal, przyrzekając różnym osobom za stawieniem kaucji posadę w swoim przedsiębiorstwie. Kaucję tę w wysokości 350—4000 złot. złożyli niejacy Stanisław Fuhrmann, Józef Kościelniak, Jan Strużnia i Paweł Klaus, nie otrzymawszy jednakowoż przyrzeczonej posady. Wnieśli wobec tego skargę do sądu przeciw Zalewskiemu, który skazał go na 1 miesiąc więzienia z wliczeniem 2 tygodni śledztwa. Żonę jego uwolniono od winy i kary. (e)

Chorzów. (Pożar w elektrowni.) Dnia 8. bm. o godzinie 2. wybuchł pożar w zakładzie elektrowni w Chorzowie, wskutek czego uległ jeden oddział rezerwowy całkowicie spaleniu. Zawezwana straż fabryki azotów przybywszy na miejsce, pożar stłumiła. Wyrządzona szkoda pożarem wynosi 25.000 złot.

Tarn. Gór. (Nieszczęśliwy wypadek.) Dnia 7. bm. o godz. 14-tej w czasie transportowania maszyn w fabryce „Górnolaski Przemysł Metalowy“ w Tarn. Górach, przysiadł inżynier tej fabryki Janikiewicz Bronisław tak silnie, że odniósł pęknięcie czaszki, oraz złamanie lewej nogi. Nieszczęśliwemu pierwszej pomocy udzielił Dr. Szwarc, poczem odwieziono go do kliniki w Katowicach, gdzie nieszczęśliwy mimo natychmiastowej operacji zmarł.

Klimzowiec pod Król. Huta. (Szczepienie ospy.) Dla dzieci obowiązanych do szczepienia ospy, jak i przed 1. stycznia br. urodzonych, dotąd nieszczepionych dzieci zamieszkałych w Klimzowcu, ustanowiono termin bezpłatnego szczepienia ochronnego jak następuje: Dla wszystkich dzieci od litery A—Z w poniedziałek, dnia 27. kwietnia po południu, o godz. 2. w szkole III, ul. ks. Galecki, róg ul. Szkolnej.

ZE ŚLĄSKA OPOLSKIEGO.

Bytom. (Wyskoczyła z okna 2-go piętra) zamężna Berta Kroker zamieszkała na ulicy Długiej 40. Uczyniła to z obawy przed znieważeniem przez męża, który w pijanym stanie wrócił do domu. Zawezwany lekarz stwierdził oprócz nadwyrężenia członków także wewnętrzne obrażenia. Nieszczęśliwą musiano odstać do lecznicy.

Rokitnica w Bytomskim. (Zabity został) we wtorek po południu górnik Reinert stał na kopalni „Kastellengo“ przez spadające węgle.

Karb w Bytomskim. (Zasypany został) na kopalni „Karsten-Centrum“ robotnik kopalniany Paweł Wiczorek przez obrywające się węgle. W. odniósł ciężkie wewnętrzne obrażenia. Odwieziono go do lecznicy knapszafowej.

Z WSZYSTKICH STRON.

Wynik wyborów do rad załogowych na Zachodzie.

Na zachodzie Niemiec odbyły się wybory do rad załogowych po tamtejszych kopalniach. Dotychczas stwierdzono wyniki na 105 kopalniach. Przy wyborach osiągnął klasowy związek górników 497 mandatów, chrześcijański związek zawodowy 216, komunistów 236, syndykalistów 8, Hirschdunkrowcy 6, t. zw. żółte związki Mischmasch 9. Zjednoczenie Zawodowe Polskie zgromadziło na siebie tylko 424 głosy i nie otrzymało żadnego zastępstwa.

W obwodzie górniczym Aachen otrzymali: Klasowy Bergarbeiterverband 53 mandaty, chrześcijański zw. górników 41, a komunistów 18 mandatów. Organizacja klasowa zdobyła więcej mandatów, niż w roku ub.

Imigracja do Francji.

Według świeżo ogłoszonych danych urzędowych, w ciągu roku ubiegłego przybyło do Francji zorganizowanymi transportami 239.365 robotników obcokrajowych (z tego do pracy w przemyśle: 197.176, do pracy w rolnictwie 42.189).

Według przynależności państwowej imigranci ci dzielą się jak następuje:

włosi	83,881	13,696
polacy	23,265	14,783
belgowie	23,779	10,933
hiszpanie	6,695	8,287
portugalczyki	6,715	7,491
czesi	4,401	5,685
rosjanie	3,582	547
różni	22,842	2,767

Sprawozdanie urzędowe zastrzega, że liczby powyższe nie obejmują robotników, którzy przyjechali za zwykłymi paszportami.

Aresztowanie oszusta emigrantów polskich we Francji.

Swojego czasu donosiły dzienniki o wielkich nadużyciach dokonywanych na szkodę emigrantów polskich przebywających we Francji przez Bank Warszawski pod firmą „Express Pologne“. A mianowicie pieniądze przesyłane przez emigrantów z Francji do rodzin w Polsce we frankach, przeliczano w tym banku po fałszywych kursach i w ten sposób narażono wielu emigrantów na poważne straty. Jeden z urzędników tego banku, po wykryciu tych nadużyć zbiegł za granicę. Dopiero w ostatnich dniach na podstawie listów gończych aresztowano go w Krakowie, dokąd przybył przed tygodniem z zagranicy. Jest to St. Pauly, który jak się okazało poszukiwany był również za szereg oszustw popełnionych w kilku miastach b. Kongresówki. Pauly dłuższy czas przebywał za granicą, szczególnie we Francji, skąd przybył do Polski w roku 1920 i wstąpił do Banku Warszawskiego „Express Pologne“, jako znawca stosunków emigracyjnych we Francji. Paulygo odstawiono wprost po aresztowaniu do sądu okręgowego karnego w Krakowie, gdzie rozpoczęło przeciwko niemu śledztwo. Sędzia śledczy zażądał w sprawie Paulygo aktów z sądu warszawskiego.

Zaznaczyć należy, że po wykryciu nadużyć na szkodę emigrantów, bank „Express Pologne“ został zlikwidowany.

Spis cen maksymalnych.

(Ważne od 8. kwietnia 1925 r.)

Na zasadzie § 3 ustawy z dnia 4. sierpnia 1914 r. Dz. U. Rz. str. 339 w brzmieniu rozp. z dnia 29. 10. 1914 r. — Dz. U. Rz. str. 458 łącznie z rozp. wykon. z dnia 4. sierpnia 1914 r. ustala się następujące ceny maksymalne aż do odwołania:

Towary kolonjalne.

	Zł Gr		Zł Gr
kawa I gatunek	4,80—6,80	mydło I. gat. 1 kg.	1,50
„ II	3,00—4,40	„ II.	1,20
„ słodowa	0,40	„ 250 gr.	0,30—0,50
„ Prymasa	0,65	„ w paczkach	0,85
„ Kneipa	0,85	soda	0,13
herbata luźna	5,00—9,00	„ w paczkach	0,30
„ w paczkach	8,00—10,00	proszek Persyl	0,60
kakao luźne	1,20—1,00	„ Dixin	0,45
„ owe łuski	0,35	„ Łabądź	0,50
ryż cały Burma II	0,35	„ 30%	0,50
„ łamany	0,30	„ 100%	0,30
groch Wiktorja	0,40—0,50	zapałki Silesia—Marios	0,45
„ średni	0,20—0,30	„ Błonie—Mszczonów	0,50
„ bez łusek	0,50—0,70	„ zagraniczne	0,40
fasola biała	0,35	krochmal ryżowy	1,00
„ bura	0,35	„ polyskowy	0,20—0,25
kasza perlowa	0,50	pasta do obuwia	0,30—0,30
„ jęczmienna	0,35	nafta	0,50
„ pogańska	0,50	sól warzanka	0,18
„ łamana	0,38	ocet	0,20
gryzik pszeniczny	0,45	esencja octowa	0,00—0,00
„ zagraniczny	0,50	cukier faryna	0,60
mak	1,00—1,20	„ w kostkach	0,75
mąka kartoflana	0,40	sok malinowy	2,00
„ przenna 50%	0,40	marmelada	1,00—1,80
„ 60%	0,35	powidła	1,30
„ żytnia 70%	0,56	śliwki bośniackie	0,60—0,90
płatki owsiane	0,50	margaryna Silesia, Ilona	1,00
„ w paczk. (Hohenlohe)	1,00	„ Perla	1,20
maggi w kostkach	0,08	smalec	1,30
„ kostki rosółowe	0,35	ser harserski	0,80—1,60
cykorja Frank w p.	0,50	kapusta kiszona	0,30
„ w rolkach 1/2 kg.	0,85	ogórki kiszone	0,60
„ innej fabr. 1/4 kg.	0,40	musztarda	1,00
makaron krajany	0,90	śledzie mat.	0,13—0,14
„ w rurkach	1,00	„ maślankowe	0,18
„ w nitkach	1,00	mleko cond. słod.	1,10—1,30
peczak	0,30	„ niesłodzone	0,75—0,80
świece	1,10	masło deserowe	3,00

Ceny targowe, sklepowe i dla stragan. ulicznych.

a) Jarzyna.	Gr	Stoma wiązanka 20-tuntowa	Gr
1. Kapusta biała	15		100
„ włoska	25		
„ czerwona	25		
2. Marchew bez nasł	15		
3. Chrzan	100		
4. Seler	80		
5. Pory sztuka	5		
6. Ziemniaki	5		
7. Cebula	30		
8. Dynia	25		
9. Buraki czerwone	20		
10. Pietruszka	60		
11. Jarmuz	30		
12. Czosnek	120		
13. Szpinak	50		
14. Brukselka	90		
		b) Owoce.	
		Jabłko do jedzenia	40
		„ wyborowe duże	60
		d) Masło, jaja, ser.	
		Jaja z skrzynek	8
		„ świeże	10
		„ wyborowe duże	12
		Masło do gotowania	200
		„ wiejskie	230
		„ deserowe na targu	280
		„ w sklepach	300
		Ser krowi zwyczajny	50
		„ śmietankowy	60

Przekroczenie cen maksymalnych będzie na podstawie § 9 ust. z dn. 8. V. 1918 r. — Dz. U. Rz. st. 305 — karane aresztem i grzywną pieniężną. Oprócz tego będzie w myśl ustawy z dnia 23. IX. 1915 r.

— Dz. U. Rz. str. 603 — oraz w myśl ust. z dnia 27. XI. 1919 r. — Dz. U. Rz. str. 1909 odebrane uprawnienie do wykonania handlu.

Katowice, dnia 8. kwietnia 1925 r

Magistrat.

Rozmaitości.

Niech chłopcy uczą się gotować. Projekt nauki gospodarstwa domowego w szkołach.

Znany psychiatra dr. Gomme w Paryżu ogłosił w jednym z czasopism artykuł, dotyczący reformy gospodarstwa kobiecego.

Autor wymownie opisuje zmęczenie pracującej od rana do nocy gospodyni, której zajęcia wywołują poważne zmiany w sercu, w narządach oddechowych i przewodzie pokarmowym.

Obok cierpień chronicznych, wymienić należy częste nieszczęśliwe wypadki przy pracy jako to: przepuklinę, krwiotoki, zwichnięcia stawów, nateżenia ściegien przy podnoszeniu ciężarów, wreszcie niemniej poważne następstwa, na przykład wykrywienie kręgosłupa i t. zw. „platfus“. Ujemny wpływ nadmiernych wysiłków odbija się też na potomstwie i wpływa na wyrodnienie rasy: przedwczesne porody powodują chorowitość niemowląt, osłabienie nie pozwala matkom na karmienie dzieci własną piersią.

Niektóre z pośród nerwowych zaburzeń przybierają kliniczne formy manji, chorobliwego rozdrażnienia, nawet depresji, graniczącej z melancholią. W czasie inflacji w Niemczech sanatoria były przepełnione gospodyniami, których mózg nie był w stanie opanować zawrotnych liczb... astronomicznych. Jak pisano wówczas w gazetach, przepędzały one czas na kreśleniu nieskończonych kolumn zer.

Według dra Gomme'a, należy przedewszystkiem zaprowadzić naukę gospodarstwa domowego na wszystkich szczeblach szkolnictwa: niższym, średn. i wyższym.

Jednym z oryginalnych pomysłów dra Gomme'a jest projekt nauczania gospodarstwa domowego w szkołach męskich. Kobiety są już w dużej ilości profesorami, to nie przeszkadza im wychodzić za mąż, rodzić dzieci i doglądać czystości mieszkania. A mężczyźni ze średnich klas na zachodzie i w Ameryce północnej daleko więcej troszczą się o gospodarstwo, niż nasi panowie i zdarza się im czasem ugotować obiad w zastępstwie żony. Klasycznym przykładem jest sportsman angielski, zmuszony podczas parudniowych wycieczek do wykonywania wszelkich czynności gospodarskich i poczytujący sobie za punkt honoru nie uciekanie się do pomocy kobiecej. A jednak nikt nie ośmielił się twierdzić, że role obu płci uległy w Anglii wypaczeniu wskutek bardziej harmonijnego przygotowania do życia.

Teoria dziedziczenia według nowych badań.

Amerykanin C. L. Redfield, wybitny przedstawiciel teorii dziedziczenia, ogłosił niedawno rezultaty swoich długoletnich badań, które streszczają się w ciekawym skonstatowaniu że nie ludzie młodzi, jak na ogół utalentowane potomstwo.

Redfield badaniami swemi objął 1028 sławnych dotychczas mniemano, ale przeciwnie starsi, mają osobowości wszystkich krajów, ras i zawodów. Prawie 90 proc. wszystkich zbrodniarzy — pisze pomiedzy innymi — to synowie bardzo młodych ojców. Również Napoleon, Aleksander Macedoński i Fryderyk II pruski byli spłodzeni przez ojców nie mających jeszcze 31 lat życia i tej właśnie okoliczności przypisuje wojowniczy i gwałtowny charakter tych mężów. Artysci natomiast, muzycy i pisarze rodzą się przeważnie z ojców, będących w wieku 31 a 40 latami, jak to poświadczają przykłady: Bach, Beethoven, Mendelsohn, Goethe, Szekspir, Raphael i Rembrandt. Otcowie wielkich polityków w trakcie ich płodzenia liczyli nawet od 41—50 lat. Bismarck, Cromwell, Gladstone, Cato przyszli na świat, gdy ich ojcowie mieli 40 lat. Filozofowie jak Konfucjusz i Bokon zostali urodzeni z ojców, którzy już przekroczyli pięćdziesiątkę.

Obrazowa statystyka strat wojny światowej.

Celem umysłowania niesłychanych strat w dobach materialnych, jakie spowodowała wojna światowa, Wiktor L. Berger, poseł do Izby waszyngtońskiej z Wisconsin, przeprowadził następującą obrazową statystykę:

edług najwiarygodniejszych obliczeń — straty wojny światowej wyniosły 400 miliardów dolarów. Za tę sumę można było wybudować niezmierną ilość domów, każdy wartości 2500 dolarów, i urządzić koszt 1000 dolarów, oraz posiadających 5 akrów gruntu po cenie 100 dolarów za akr (akr równa się 40,5 ara). Domów tych powstałoby tyle, że możnaby było poobdzielać nimi (po jednym) wszystkie rodziny w Zjednoczonych Stanach, w Kanadzie, Australji, Anglii Irlandji Szkocji, Francji, Belgji, Niemczech i Rosji. Mimo to pozostałoby jeszcze tyle pieniędzy, że możnaby było każdemu miastu w tych krajach, liczącemu ponad 20.000 mieszkańców, podarować bibliotekę za 5 milionów, szpital za 5 milionów i uniwersytet za 10 milionów dolarów. Dochód od reszty, umniejszonej na 5 proc., zapewniłby na zawsze roczną pensję po 1000 dolarów dla 125.000 nauczycieli i 125.000 pielęgniarek. A po za tem wystarczyłoby jeszcze pieniędzy, aby zakupić całą Francję i Belgię z ich wszystkimi domostwami, fabrykami, kościołami i tel. (Według urzędowych obliczeń ogólna wartość Francji w r. 1914 wynosiła 62 mld. dolarów).

Sport w Katowicach.

Dnia 7. bm. o godzinie 7-mej wieczorem przybyła do Katowic bawarska drużyna „Nuernberger Fussball-Verein“, aby rozegrać następujące zawody:

W sobotę w Katowicach z 1. F. C., w niedzielę zaś w Krakowie z Cracovią, a w poniedziałek z mistrzem naszego okręgu Amatorski K.S. w Król. Hucie.

„Nuernberger Fussball-Verein“ osiągnął w ostatnich czasach następujące wyniki:

- z 1. F. C. Nuernberg 1—1 i 3—1;
- z Spielvereinigung Fuerth 3—1;
- z Bayern-Muenchen 1—0;
- z Sparta-Prag 1—2;
- z Wacker-Muenchen 2—1;
- z Spielvereinigung-Bamberg 4—1 itd.

Nie też dziwnego, że spotkanie gości cieszy się ogromnem zainteresowaniem, zwłaszcza z sferach sportowych Górnego Śląska. Sądzi się, że drużyny nasze zdolają wygrać z honorem z powyższych spotkań, reprezentując godnie barwy śląskiej dzielnicy. Przybyłym gościom towarzyszy recenzentka „Kiekeru“ p. Gerber i dokona ona też szeregu zdjęć fotograficznych. Goście zamieszkali w hotelu „Hospitz“ przy ulicy Jagiellońskiej.

Pierwszy debiut drużyny „Nuernberger Fussball-Verein“ w Polsce odbędzie się w Katowicach w sobotę, dnia 11. bm. o godzinie 8.30 po południu, na boisku 1. F. C. u wylotu parku Kościuszki.

Z piśmiennictwa.

Nr. 15 (święteczny) „Wiadomości Lit. rackich“ zawiera dalszy ciąg polemiki o „Panu Tadeuszu“, z powodu artykułu J. N. Millera, Mar'i Dąbrowskiej; Nowa powieść Tomasza Manna „Der Zauberberg“; Stefana Napierskiego „O wielkości i grocie dowiepu“, „Dzieło Marcellego Prousta“, Leona Pomorskiego, „Schody“, opowiadanie Stanisława Balińskiego, „Czy Szekspir był autorem „Szekspira“? „Rewolucyjne badania uczonych angielskich“ Ankrzeja Trotiaka, „Ostatni romans Chateaubrianda“ Ireny Briares, cały szereg sprawozdań z nowych książek i kronikę bieżącą z „Camera obscura“ na czele.

„Ilona“ margaryna

Jest wytworem czystego tłuszczu roślinnego i żółtka. Nie zawiera żadnych mniej wartościowych dodatków jak tój i t. p. Zwierzęce substancje.

Wydawnictwa 1-szo Majowe.

Niniejszym podajemy do wiadomości wszystkich Komitetów Partyjnych i członków Partii oraz klasowych organizacji zawodowych, spółdzielczych i kulturalno - oświatowych, że z okazji Święta Majowego C. K. W. przygotowuje następujące wydawnictwa:

- 1) Wielki ilustrowany afisz Majowy, wykonany w sześciu kolorach, w cenie 1 zł. za egzemplarz.
- 2) Jednodniówkę Majową (ilustrowaną) w cenie 30 gr. za egzemplarz.
- 3) Pocztówki z pieśniami robotniczymi: a) „Czerwony Sztandar“, b) „Na barykady“, c) „Międzynarodówka“, d) „Gdy naród do boju“ — w cenie 5 gr. za sztukę.
- 4) Znaczki partyjne metalowe — w cenie 55 gr. za sztukę.
- 5) Portret tow. B. Limanowskiego na jedwabiu — w cenie 2 zł. 50 gr.

Przy zamawianiu wszelkiej ilości wydawnictw oznaczonych pod 2, 3, 4 i 5 — uwzględnić się 20 proc. rabatu.

Zamówienia należy nadsyłać do C. K. W. (Warecka 7), wpłacając należność z góry lub za zaliczeniem pocztowem.

Komitety partyjne wpłacają 60 proc. należności za zamówione wydawnictwa Majowe.

Ze względu na ograniczony nakład wydawnictw majowych, należy jak najwcześniej nadsyłać zamówienia.

Sekretariat Generalny C. K. W. P. P. S.

T. U. R.

Kurs dla referentów.

W sobotę, 11-go kwietnia: Prowadzenie księgowości w Stowarzyszeniu. — E. Caspari.

Baczność Mała Dąbrówka.

W drugie święto wielkanocne odbędzie się o godz. 10 przed poł. u p. Achetelka (restauracja „Kopalni Jerzy“) posiedzenie zarządów Tow. PPS. i CZG. Na porządku dziennym: 1. Maj. Zaprasza się również tów., którzy zgłosili się na członków Kółka śpiewaczego,

Baczność „Strzelec“, okręg górnośląski.

Z brania Strzelca.

Chropaczów. Z-branie miesięczne odbędzie się w sobotę dnia 11. bm. po poł. o godz. 6 u p. Srrusa. Punktualne stawienie się wszystkich członków pożądan.

Burońce. Z branie miesięczne odbędzie się w poniedziałek dnia 13. bm. po poł. o godz. 4 u p. Szalunki. Zaprasza się strzelców z Małej Dąbrówki. Ref. ob. d'Blacha.

Nowa Wieś. Wspólne zebranie oddziałów Wreki i Nowa Wieś odbędzie się w poniedziałek, dnia 13. kwietnia br. rano o godz. 10 u p. Srrunga. Referent ob. d'Blacha. Punktualne przybycie wszystkich członków obu oddziałów pożądan.

Katowice. (Centralne Zjednoczenie inwalidów i wdów) Województwa Śląskiego zwołuje na drugie święto Wielkanocne, dn. 13. bm. o godz. 11 przed poł. na sali p. Ligonia w Katowicach, ul. Mickiewska nr. 50 Walne Zebranie. Na porządku dziennym wybór nowego Zarządu. Prócz tego będą bardzo ważne sprawy omawiane.

Za dział polityczny i feljton odpowiada Henryk Sławik, Katowice. Za korespond. i dział potoczny odnow. B. Nowak, M. Dąbrówka. Drukiem i nakładem Józef Biniszkiwicz i Ska. w Katowicach

Linoleum-Menczel

KATOWICE

3-go Maja 7.

Telefon 2166.

Baczność!

517

Gdzie nabywam mój Zakup świąteczny

w Gdańskim Domu delikatesów i ryb

KATOWICE

— ulica Marjacka 10. —

Najtańsza sprzedaż wszelkich żywych i bitych ryb.

Tuczone karpie, drób i wszystkie delikatesy.

KALINTOCH i Ska Katowice-Zawodzie

ulica Krakowska 41.

Telefon 2376.

Skład francuskich, węgierskich i hiszpańskich win importowych.

Białe i czerwone wina Bordeaux firmy

La Lande i Ska Bordeaux

Białe i czerwone wina Burgundzkie firmy

Labaune Aine i Fils Beaune (Côte d'Or).

Hurtowna sprzedaż francuskiego koniaku Otard i francuskich likierów Benedyktyń i Chartreuse

Skład fabryczny dawniejszej Arcyksięcia Fryderyka fabryki likierów i soków owocowych w Cieszyńcu.

Obecnie Zamkowe Zakłady Przemysłowe Sp. Akc.

Pierwszorzędne likiery, gwarantowany naturalny sok malinowy i wiśniowy. Specjalność Stara Piastowska

Poszukujemy stałych odbiorców

na wszelkie ziemiopłody jak:

ziemniaki jadalne, słomę prasowaną, siano i wszelkie gatunki siewu i nasion

Dostawa punktualna i solidna.

Firma

519

W. Netter i Ska. Kępno. Poznań.

DRUKI WSZELKIEGO RODZAJU

jako to: AFISZE (PLAKATY), BROSZURKI, KWITY, ZAPROSZENIA NA ZABAWY, WESELA i t. d., DRUKI KUPIECKIE I RÓŻNE INNE W ZAKRES DUKARSTWA WCHODZĄCE ROBOTY WYKONUJE SZYBKO, GUSTOWNIE I PO CENACH UMIARKOWANYCH

DRUKARNIA „GAZETY ROBOTNICZEJ“ KATOWICE

UL. TEATRALNA 12 TELEFON No. 1150